

Η λέξη “ζώδια” ορίζεται ως το τμήμα της εκλειπτικής που ανατέλλει σε μια συγκεκριμένη περίοδο του χρόνου και υποτίθεται πως επηρεάζει την προσωπικότητα, την υγεία, την αύρα καθώς και την καθημερινή ζωή του ατόμου σύμφωνα με την αστρολογία και όχι την αστρονομία, η οποία είναι επιστήμη.

Ο ζωδιακός κύκλος αποτελείται από 12 ζώδια: Κριός, Ταύρος, Δίδυμος, Καρκίνος, Λέων, Παρθένος, Ζυγός, Σκορπιός, Τοξότης, Αιγόκερως, Υδροχόος, Ιχθύες.

Οι μελετητές της αστρολογίας ονομάζονται αστρολόγοι και, σύμφωνα με αυτούς, μελετούν την επενέργεια των ουράνιων σωμάτων και καταγράφουν τις επιδράσεις τους στην ζωή ενός ατόμου. Χρησιμοποιώντας αυτά τα στοιχεία λένε ότι μπορούν να κάνουν σταδιακά γενικές προβλέψεις για το μέλλον των ανθρώπων που ανήκουν σε κάποιο ζώδιο. Πιστεύεται πως μέσα από την αστρολογία και την μελέτη των χαρτών, κάποιος μπορεί να ανακαλύψει την “ταυτότητά” του στην Γη, τις ικανότητές του ή ακόμη και τα θετικά και αρνητικά χαρακτηριστικά του.

Δεν υπάρχει όμως κάποια απόδειξη από τις κοινά αποδεκτές επιστήμες (Μαθηματικά, Φυσική, Αστρονομία) που να υποστηρίζει με επιχειρήματα την θεωρία των ζωδίων σύμφωνα με την αστρολογία. Για αυτό τον λόγο, η Αγία Εκκλησία δεν παραδέχεται τα ζώδια και δεν αναγνωρίζει καμία επίδρασή τους στην ζωή και το μέλλον του ανθρώπου, διότι το μέλλον το προσδιορίζει μόνο ο Θεός.

Η εκκλησία των Ταξιαρχών στο Πήλιο, βρίσκεται στην περιοχή των Μηλιών, ένα πανέμορφο χωριό μέσα στην φύση.

Η συγκεκριμένη εκκλησία διαφέρει από τις περισσότερες εκκλησίες της χώρας μας, καθώς έχει τοιχογραφία που απεικονίζονται τα ζώδια. Κάτι, όμως, που απαντάται και σε άλλους χριστιανικούς ναούς στην Ελλάδα και στο εξωτερικό, π.χ. σε ιερές μονές της Ρουμανίας.

Στο κέντρο της εικόνας στέκεται ο βασιλιάς “Ο μάταιος κόσμος”. Γύρω του, παρατηρούμε ανθρωπομορφικούς χαρακτήρες, οι οποίοι συμβολίζουν τις 4 εποχές. Τέλος εικονογραφούνται τα 12 ζώδια (ζωδιακός κύκλος), κάτι το οποίο μπορεί να φανεί σε ορισμένους παράδοξο.

Όμως, σε πολλούς ναούς της Ορθοδοξίας παρατηρείται το φαινόμενο αυτό, καθώς τα ζώδια σ' αυτή την περίπτωση αποτελούν διακοσμητικό μοτίβο και συμβολίζουν τους μήνες, τον χρόνο και την απεικόνισή του.

ΠΗΓΕΣ

Iefimerida.gr

<https://www.skai.gr/>

<https://cosmopoliti.com/>

<https://www.orthodoxianewsagency.gr/>

<https://www.periastrologias.gr/>

<https://www.athensvoice.gr/>

Ελισάβετ- Μαρία Χαραλαμπίκη Β'4

Οι πλανήτες. Τοιχογραφία στην Ι.Μ. Αγίου Στεφάνου Μετεώρων.
Φωτογραφία Αναστασίας Βαβάση

Τρούλος στην Ι.Μ. Δεκούλου Μάνης. Πηγή φωτογραφίας: https://www.google.com/url?sa=i&url=http%3A%2F%2Fnaoistimani.blogspot.com%2Fp%2Fblog-page-756.html&psig=AOvVaw1dronvctnyC0_oQkBR-gjV&ust=1718132881381000&source=images&cd=vfe&opi=89978449&ved=0CBiQjhxqFwoTCL_Dhmbvk0YYDFQAAAAAdAAAAABAE

Στη μέση απεικονίζεται ο Χριστός με τα τέσσερα σύμβολα των Ευαγγελιστών. Στον τρίτο εσωτερικό κύκλο απεικονίζονται άγγελοι και στον αμέσως επόμενο κύκλο απεικονίζεται ο ζωδιακός κύκλος που συμβολίζει τον χρόνο.

Εδώ σας παραθέτουμε την ερμηνεία της παραπάνω τοιχογραφίας:

«Είναι μια σπάνια εξαιρετική παράσταση – τοιχογραφία, ανώνυμου αγιογράφου, από τον νάρθηκα του Ι. Ν. των Παμμεγίστων Ταξιαρχών στις Μηλιές του Πηλίου, ο οποίος φέρει την επιγραφή «Ο μάταιος βίος του πλάνου κόσμου». Ένας τροχός συμβολίζει το έτος που κυλάει. Μια περιστροφή του τροχού αντιστοιχεί στο πέρασμα ενός ημερολογιακού έτους. Στην περιφέρεια του τροχού είναι ζωγραφισμένος ο ζωδιακός κύκλος. Κάθε ζώδιο συμβολίζει κι ένα μήνα του έτους. Στο εσωτερικό του τροχού οι εποχές. Για την άνοιξη ένας νέος παίζει λύρα, το καλοκαίρι θερίζει ενώ το χειμώνα, γέροντας, ζεσταίνεται στη φωτιά. Στο κέντρο του κύκλου ηλικιωμένος βασιλιάς «ο Μάταιος Κόσμος».

Τι ακριβώς είναι η εικόνα αυτή, μας εξηγεί το παρακάτω απόσπασμα από το βιβλίο του Δημήτρη Σωτηρόπουλου «Μοναστήρια της Θεσσαλίας».

Κατά την ξενάγησή μας στην υπέροχη βυζαντινή Εκκλησία των Ταξιαρχών στις Μηλιές Πηλίου, ο κ. Μιχαήλ – Γαβριήλ (Επίτροπος του Ναού που ανέλαβε χρέη ξεναγού και τον ευχαριστούμε) μας εφιστά την προσοχή σε μια τοιχογραφία που βρίσκεται στη δεξιά πλευρά του Νάρθηκα: Πρόκειται για τον «Τροχό της ζωής του ανθρώπου» που αναφέρεται και ως τροχός της τύχης ή Rota Fortunae. Είναι ίσως η πιο ενδιαφέρουσα παράσταση του πρόναου των Παμμεγίστων Ταξιαρχών, την οποία αντικρίζει ένας προβληματισμένος επισκέπτης, απομονωμένη στη δεξιά γωνία του πρόναου (για πολλά χρόνια ήταν καταχωνιασμένη πίσω από παλιά έπιπλα). Πρόκειται για μία παράσταση ζωδιακού κύκλου, η οποία δεν συναντάται συχνά σε Ορθόδοξους Χριστιανικούς ναούς. Ως δημιουργός της παράστασης θεωρείται άγνωστος Αγιορείτης μοναχός, ο οποίος αγιογράφησε τον ναό επί 33 έτη στα πρότυπα της διδασκαλίας που προσέλαβε κατά την παραμονή του στο Περιβόλι της Παναγίας. Στην απεικόνιση αυτή των Μηλέων, η όλη παράσταση επιγράφεται ως: «Ο Μάταιος Βίος του Πλάνου Κόσμου».

Ο τροχός διαιρείται σε τρεις ομόκεντρους κύκλους, στο κέντρο απεικονίζεται ο Μάταιος Κόσμος με τη μορφή εστεμμένου γήινου βασιλέα καθισμένου σε βασιλικό θρόνο.

Στον δεύτερο εσωτερικό κύκλο απεικονίζονται οι τέσσερις εποχές του χρόνου με ανθρωπόμορφους χαρακτήρες. Το Έαρ (άνοιξη) στην κορυφή εκπροσωπεί όμορφος καθισμένος νεανίας, που παίζει ανέμελα τη λύρα του. Το Θέρος φωτίζεται από λαμπερό ήλιο που επιβάλλει στον απεικονιζόμενο θεριστή να φορέσει καπέλο! Στο Φθινόπωρο εικονίζεται μεσήλικας μαζί με αμνούς και ποιμενική ράβδο, ενώ ο «Χυμών» (χειμώνας) έχει τη μορφή υπερήλικα ντυμένου με γούνα που απλώνει τα χέρια του προς την πυροστιά.

Στον τρίτο εσωτερικό κύκλο εικονογραφούνται και ονοματίζονται τα δώδεκα ζώδια με τους αντίστοιχους μήνες, με μικρή απόκλιση από τον αστρονομικό επιστημονικό ζωδιακό κύκλο. Στην εξωτερική πλευρά και γύρω από τον κύκλο του Τροχού υπάρχουν επτά ανδρικές μορφές σε διάφορες στάσεις, που αντιστοιχούν στις εξελικτικές φάσεις της ζωής του ανθρώπου, αρχομένης από την γέννηση όπου η ψυχή

φαίνεται αγνή σαν άσπρος άγγελος. Ανάλογες επιγραφές (μερικώς ανορθόγραφες, αλλά αυτό δεν έχει σημασία) καθορίζουν την πορεία και την ψυχολογία της κάθε επερχόμενης ηλικίας. Νέος σκαρφαλώνει: «στρέφου, ὦ χρόνε, εν σπουδή ὅπως ταχὺ ανέλθω», για να φτάσει στην κορυφή του τροχού: «ἴδου εγγὺς ελήλυθα καθίσαι εις τον θρόνον», να καθίσει στον επίγειο θρόνο της δύναμης και της δόξας και να πει: «ποιος υπάρχει ως εμέ ἢ τις υπέρ...;», ενώ συνεχίζει η αντίστροφη μέτρηση ως τα γεράματα: «Πῶς εμέ τον δύστηνον ηπάτησας, ὦ κόσμε».

Σημαντικό σημείο η κορυφή του Τροχού της Ζωής, την οποία κατέχει μεσήλικας σαραντάχρονος, εστεμμένος και καθισμένος σε μεγαλοπρεπή θρόνο σαν βασιλιάς. Κρατάει στο δεξί χέρι πυρσό, σύμβολο γνώσης και εμπειρίας και στο αριστερό πουγκί παραφουσκωμένο, σύμβολο δυνάμεως και πλούτου, ο οποίος αναφωνεί υπεροπτικά: «Ποῖος υπάρχει ως εμέ και τίς υπέρτερός μου;». Ταυτόχρονα, ένας νέος ανασηκώνεται δυνατά με ορμή και βιάζεται να καταλάβει τη θέση του ώριμου άνδρα της εξουσίας. «Ανυπόμονα είναι τα νιάτα, η ομορφιά, τα πλούτη, η κυριαρχία, η κοινωνία του προσφιλούς, ας μην εξαπατηθεί από αυτά ο σοφός». Είναι συγκλονιστική αυτή η ανάγνωση, κυρίως από έναν ώριμο σε ηλικία παρατηρητή καθόσον ανέρχονται απευθείας υποσυνείδητα προσωπικά βιώματα διαπιστώνοντας με έκπληξη ότι σε αυτή τη φάση της ζωής του το έχει πει και αυτός τόσο εγωιστικά: Πόσο σπουδαῖος έγινα επιτέλους, τα έχω όλα, τους ξεπέρασα όλους! Στη συνέχεια ο Τροχός γυρίζει δεξιά όπου η κλίση του είναι αρνητική και επακολουθούν η σταδιακή πτώση του ανθρώπου, η νοσταλγία και το τέλος.

Ο αγιορείτης μοναχός προβάλλει με την παράσταση αυτή μια διαχρονική διδασκαλία, όπου αναδεικνύει το μεγάλο πρόβλημα των ανθρώπων σε σχέση με τον θάνατο, προκειμένου να κατανοήσουν και να αποδεχθούν την βία που αυτός εκπροσωπεί σαν ξαφνική και απότομη ρήξη της κανονικότητας και να τονίσει έτσι την ματαιότητα και την πλάνη του βίου τους. Σαν σταθερό πρότυπο αυτής της κανονικότητας η παράσταση του τροχού τονίζει την περιοδικότητα μέσα στην κυκλική ανανέωση της φύσης και της ζωής. Τον ήλιο και την σελήνη να ανατέλλουν και να δύουν αέναα, τις εποχές να εναλλάσσονται διαδοχικά, τον σπόρο να πέφτει και να θάβεται στην γη και από εκεί να δημιουργείται, να βλασταίνει καινούργια ζωή.

Κυκλική ανανέωση: γέννηση ζωή θάνατος. Ο σαραντάρης βασιλιάς, που δείχνει να κατέχει την απόλυτη εξουσία. Όλοι, στην αριστερή πλευρά του τροχού, αγωνίζονται να τον φτάσουν και να πάρουν τη θέση του. Εκείνος, δεν καταλαβαίνει πως το απόγειο της δόξας του δεν θα κρατήσει για πολύ! Σύντομα θ' αρχίσει η πτώση και νεότεροι βασιλείς θα τον αντικαταστήσουν, όσο εκείνος θα κατρακυλάει προς την δεξιά πλευρά του τροχού.

Μια αναπαράσταση της ανθρώπινης ζωής που είναι σίγουρο πως θα προβληματίσει όλους όσους αποφασίσετε να επισκεφθείτε τον Ιερό Ναό Παμμεγίστων Ταξιαρχών στις όμορφες Μηλιές. Και, πιστέψτε μας, η επίσκεψη εκεί θα σας αποζημιώσει και με το παραπάνω, εντυπωσιάζοντάς σας με την παλαιά αυτή Εκκλησία, μα και δίνοντάς σας ταυτόχρονα διδάγματα για το πραγματικό νόημα της ζωής...!»

Πηγή: synodoiporia.gr

Επιμέλεια: Άγγελος Ενωτιάδης Α΄3